

УДК 633.11:631.527

Холод С. М., науковий співробітник інтродукційно-карантинного розсадника
Устимівська дослідна станція рослинництва
Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України
E-mail: udsr@ukr.net

ГЕОГРАФІЧНО ВІДДАЛЕНІ ЗРАЗКИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ РОЗСАДНИКА СВUNT-RN ЯК ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ

Інтродукції сортів з інших еколого-географічних зон вимагає перевірки їх як на загальну адаптивність, так і на популяційну комплементарність вступати в симбіотичні відносини з іншими культурними рослинами із патогенною мікрофлорою. Метою досліджень було надати інформацію про результати вивчення інтродукованих зразків м'якої озимої пшениці в Устимівському інтродукційно-карантинному розсаднику (Полтавська обл.) та виявити цінні ознаки у матеріалу, в умовах південної частини Лісостепу України.

Вихідним матеріалом досліджень слугували еколого-географічні віддалені сорти, лінії та гібридні форми м'якої озимої пшениці із міжнародного розсадника СВUNT-RN (CommonBuntResistantNursery), що надійшов із Турецької філії CIMMYT. У складі розсадника 75 зразків озимої пшениці з 7 країн, що беруть участь у цих випробуваннях (Туреччина, Іран, Казахстан, Румунія, Мексика, США, Росія) Матеріал висівали на полі інтродукційно-карантинного розсадника (по сім рядків у двократній повторності), попередник – чорний пар.

У результаті первинного вивчення нового інтродукованого матеріалу озимої м'якої пшениці виділено зразки з високим та оптимальним рівнем прояву ознак: високою врожайністю > 650 г/м² (у сорту-стандарту Смуглянка 625 г/м²): IU067610, IU067611, IU067614, IU067616, IU067619 (TUR), IU067627, IU067632, IU067630 (IRN), IU067636 (MEX), IU067652 (ROU) та ін.;

високою продуктивною кущистістю (>3,1 шт.), великою довжиною колоса (>10,0 см), підвищеною озерненістю (>55,0 шт.), великою масою зерна з колосу (понад 2,5 г), продуктивністю рослини (понад 5,0 г з рослини) та стійкістю до борошнистої роси, септоріозу, бурої листової іржі (на рівні 7-9 балів) – IU067587, IU067595, IU067596, IU067598, IU067601 (TUR); великою довжиною колоса (>10,0 см) та підвищеною озерненістю (>55,0 шт.) – IU066050, IU067588, IU067590, IU067617, IU067622 (TUR); великою довжиною колоса (>10,0 см), підвищеною озерненістю (>55,0 шт.) та продуктивністю рослини (понад 5,0 г з рослини) – IU067608, IU067621 (TUR), IU067634 (IRN); підвищеною озерненістю (>55,0 шт.), продуктивністю рослини (понад 5,0 г з рослини) та масою 1000 зерен (більше 50,0 г) – IU067612 (TUR), IU067652 (ROU); великою довжиною колоса (>10,0 см), підвищеною озерненістю (>55,0 шт.) та великою масою зерна з колосу (понад 2,5 г) – IU067619 (TUR), IU067644 (KAZ); підвищеною озерненістю (>55,0 шт.), продуктивністю рослини (понад 5,0 г) та стійкістю до борошнистої роси, септоріозу, бурої листової іржі (на рівні 7-9 балів) – IU067632 (IRN), IU067655 (ROU); масою 1000 зерен (більше 50,0 г) – IU067603, IU067607 (TUR), IU067626 (IRN), IU067639, IU067643 (USA). Вищезазначені зразки заслуговують додаткового вивчення, після чого можуть бути використані як цінний вихідний матеріал в подальшій селекційній роботі.

УДК 633.11:631.531.048:551.5

Худолій Л. В., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник
Український інститут експертизи сортів рослин
E-mail: hydoliyl4@gmail.com

ВМІСТ ХЛОРОФІЛУ У ЛИСТКАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ

Вміст хлорофілу в рослинах є важливим фізіологічним параметром, який характеризує потенційну потужність фотосинтетичного апарату, реакцію рослин на дію стресових факторів і має тісний зв'язок із продуктивністю.

Дослідження проводили у дослідному господарстві «Чабани» ННЦ «Інститут землеробства НААН» протягом 2011-2014 рр. на базі стаціонарного дослідного відділу адаптивних інтенсивних технологій зернових колосових культур і кукурудзи.

Сорт пшениці озимої 'Бенефіс'. Попередник – горох. У досліді вивчали моделі технологій вирощування, які відрізнялися за дозами внесених мінеральних добрив та застосуванням побічної продукції попередника. Фосфорні та калійні добрива вносили під основний обробіток ґрунту, азотні – в підживлення. Система захисту рослин, крім протруювання насіння, передбачала комплекс заходів проти бур'янів, хвороб і шкідників. На цих варіантах удобрення проводилось позакореневе